

RAŠKA

3/2013

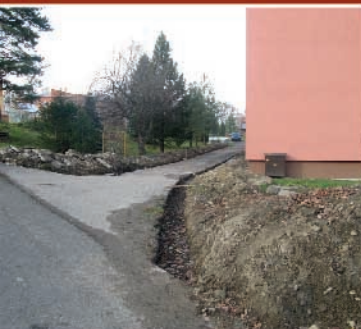
Informační zpravodaj Obecního úřadu Raškovic

- Hospodaření obce za rok 2012
- Aktivity naší Mateřské a Základní školy
- Bilance činností našich spolků
- 100. výročí Sboru Dobrovolných Hasičů

Budování zastávky a zářivu u OÚ v Raškovících

Rekonstrukce zpevněných ploch u bytových domů

Setkání s našimi důchodci v domově v Komorní Lhotce

Koncert Martina Chodůra v kostele na Pražmě

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

Není tomu tak dávno, kdy jsme zdobili vánoční stromeček, stáli frontu na štědrovečerní rybu, těšili se z dárečků a už jsou tu první jarní dny.

Doba zasněžených lesů, luk a strání, doba, kdy nám mráz zahalil stromy do bílého šatu a pole přikryl sněhovou peřinou, kdy nám vmaloval ruměncem do tváře pomalu končí. Příroda, která si pod sněhovou nadílkou odpočala, čeká na první jarní paprsky, aby nám předvedla jejich sílu. K této době neodmyslitelně patří i svátky jara, Velikonoce, které ponuré počasí rozzáří barevnou pomlázkou a kraslicemi. Doufám, že i my jsme si odpočali načerpali potřebnou sílu, kterou si rozdělíme tak, ať zvládneme bez újmy následující velikonoční pondělí a vydržíme s ní až do letních dní.

Pro nás, tak jako pro řadu z vás, začala práce hned prvními dny nového roku. Pracujeme na administraci připravených, schválených projektů, které se kontrolují na fondech (zateplení školy, školky, lékárny...). Také jsme začali s rekonstrukcí domu č.17. Došlo k provedení horizontální izolace, vyklizení a oklepání omítek v pokojích a další přípravy pro stavební

úpravy. Kromě izolačních prací, rekonstrukci provádějí zaměstnanci obce. Až bude počasí stálejší, budou pokračovat terénní úpravy u bytových domů, které nám přerušila zima a sníh.

Umělý kopec u hlavní silnice na příjezdu do obce

Na spoustu dotazů, co to bude (umělý kopec pro děti, dopravní hřiště...) a proč obec navází hromadu suti, nebo kamenné drti, podáváme vysvětlení. S návozem při vjezdu do obce nemá obec Raškovice nic společného. Jedná se o aktivitu soukromé osoby, která je majitelem pozemku a navezenou kamennou drť má pro vlastní potřebu.

Ořez větví nevhodně zasahující do komunikací

Upozorňujeme občany, aby z bezpečnostních důvodů v tomto jarním období, provedli ořez větví stromů na svých pozemcích zasahujících do komunikace, a to do výšky 2,5m a 1m od komunikace. Za provedení práce ořezu zodpovídá majitel pozemku.

Jiří Blahuta, starosta

Počet obyvatel Obce Raškovice k 31.12.2012

rok 2012	muži	ženy	celkem
Narození	7	6	13
Přistěhování	22	32	54
	29	38	67
Úmrtí	5	9	14
Odstěhování	24	22	46
	29	31	60

Počet obyvatel
k 1.1.2012 1.802

Počet obyvatel
k 31.12.2012 1.809

Jana Lepíková

Závěrečný účet obce Raškovice za rok 2012

1) Základní údaje o rozpočtovém hospodaření obce

Ukazatel	Účet	Rozpočet	Změna	Výsledek
Daňové příjmy	1111-1511	13 426 000,00	13 711 457,76	13 711 457,76
Nedaňové příjmy	2111-2329	2 934 800,00	3 048 969,99	3 048 969,99
Kapitálové příjmy	3111	-	9 950,00	9 950,00
Přijaté transfery (dotace)	4111-4222	10 309 424,00	16 526 178,39	16 526 178,39
Příjmy celkem		26 670 224,00	33 296 556,14	33 296 556,14
Pozemky	1012	325 000,00	10 040,00	10 040,00
Ozdravování hosp.zvířat (psi, včelafi, myslivci)	1014	34 000,00	40 985,40	40 985,40
Ostatní zemědělská činnost (zahrádkáři)	1019	25 000,00	25 000,00	25 000,00
Vnitřní obchod (Obecník)	2141	655 000,00	8 249,00	8 249,00
Silnice	2212	571 000,00	92 508,00	92 508,00
Chodníky, čekárny	2219	138 000,00	2 201 885,06	2 201 885,06
Dopravní obslužnost	2221	254 000,00	252 000,00	252 000,00
Pitná voda	2310	1 010 000,00	6 176 729,20	6 176 729,20
Odvádění a čištění odpadních vod	2321	300 000,00	279 384,00	279 384,00
Mateřská škola	3111	13 000,00	7 494,00	7 494,00
Základní škola	3113	4 578 000,00	5 713 866,09	5 713 866,09
Školní stravování (kuchyň ZŠ)	3141	20 000,00	5 000,00	5 000,00
Knihovna	3314	326 000,00	315 101,01	315 101,01
Kultura	3319	208 000,00	190 039,33	190 039,33
Obnova památek	3326	65 000,00	56 216,00	56 216,00
Kulturní středisko	3392	75 000,00	84 399,12	84 399,12
Ostatní kult.záležitosti (SPOZ)	3399	230 000,00	231 161,00	231 161,00
Ostatní tělovýchovná činnost	3419	660 000,00	760 000,00	760 000,00
Ostatní zájmová činnost - klub důchodců, aj.	3429	141 000,00	150 955,00	150 955,00
Zdravotní středisko, lékárna, zubní	3511	349 000,00	522 695,36	521 935,36
Ostatní zdravotnická zařízení (babybox)	3539	-	5 000,00	5 000,00
Bytové hospodářství	3612	964 000,00	672 486,99	660 868,55
Veřejné osvětlení	3631	430 000,00	316 814,88	316 814,88
Pohřebnictví (hřbitov Pražmo)	3632	55 500,00	55 500,00	55 500,00
Územní plán	3635	510 000,00	359 760,00	359 760,00
Územní rozvoj (SOPM, SMO)	3639	23 500,00	43 502,20	43 502,20
Nebezpečný odpad	3721	30 000,00	25 080,00	25 080,00
Komunální odpad	3722	1 420 000,00	5 864 764,20	5 864 764,20
Separovaný odpad	3723	510 000,00	321 957,00	321 957,00
Využ. a zneškodňování ost.odpadů (kompostéry)	3726	-	30 000,00	30 000,00
Péče o vzhled obcí	3745	795 000,00	952 380,80	952 380,80
Požární ochrana	5512	600 000,00	630 017,69	630 018,29
Zastupitelstvo obce	6112	990 000,00	999 248,00	999 248,00
Volby do krajů	6115	-	35 369,20	35 369,20
Místní správa	6171	4 350 000,00	4 288 152,63	4 288 152,63
Finanční operace	6310	25 000,00	24 610,00	24 610,00
Platby daní a poplatků SR	6339	9 497 155,00	5 055 135,98	- 924 695,96
Fin. vypořádání min. let	6402	9 207,00	9 207,00	9 207,00
Výdaje celkem		30 186 362,00	36 812 694,14	30 820 484,36
Saldo příjmů a výdajů	8115-8125	3 516 138,00	3 516 138,00	- 2 476 071,78

Financování	Počáteční stav	Konečný stav	Změna
Dlouhodobé půjčené prostředky	3 500 000,00	2 300 000,00	- 1 200 000,00
Stav na bankovním účtu	4 716 137,79	6 015 716,10	1 299 578,31

Uplněné údaje o plnění rozpočtu jsou přílohou k závěrečnému účtu.

2) Dotační programy (v Kč)

Poskytovatel	ÚZ	Účel použití	Položka	Schváleno	Čerpáno	Vratka
Min. financí	98193	volby do krajů a senátu	4111	49 760,00	35 369,20	14 390,80
Min. financí		příspěvek na školství	4112	513 224,00	513 224,00	0
Min. financí		výkon státní správy	4112	1 872 800,00	1 872 800,00	0
Úřad práce	13234	aktivní politika zaměstnanosti	4116	111 000,00	111 000,00	0
Min. školství	33123	ZŠ - OP Vzdělávání 2011/2012	4116	640 546,80	640 546,80	0
Obce		neinvestiční náklady ZŠ	4121	1 448 745,00	1 448 745,00	0
MS kraj	333	ZŠ - Buď v pohodě!	4122	80 000,00	80 000,00	0
MS kraj	14004	jednotka SDH	4122	30 100,00	30 100,00	0
MS kraj	33030	ZŠ - Další vzdělávání prac.škol	4122	415 319,29	415 319,29	0
SF ŽP	90909	zateplení bytových domů	4213	2 297 400,00	2 297 400,00	0
SF ŽP	90877	výstavba sběrného dvora	4213	236 246,60	236 246,60	0
Min. ŽP	15839	výstavba sběrného dvora	4216	4 016 192,20	4 016 192,20	0
MS kraj	201	autobusová zastávka a křižovatka u OÚ	4222	858 000,00	858 000,00	0
MS kraj	309	chodníky u lékárny	4222	133 100,00	133 100,00	0
MS kraj	325	vodovod Krásná III-fady Raškovice	4222	3 823 744,50	3 823 744,50	0
Hyundai		Mikulášská nadílka	2321	42 000,00	42 000,00	0
Obec Raškovice		neinvestiční příspěvky nezisk.organizacím	5222	13 000,00	13 000,00	0
Obec Raškovice		neinvestiční příspěvky nezisk.organizacím	5229	979 955,00	979 955,00	0
Obec Raškovice		neinvestiční příspěvky nezisk.organizacím	5339	40 000,00	40 000,00	0
Dotače celkem				16 568 178,39	16 553 787,59	14 390,80

Dotače byly plně vyčerpány, poskytnuty na daný účel a řádně vyúčtovány.

3) Hospodaření příspěvkové organizace zřízené obcí (v tis. Kč)

Základní škola a mateřská škola v Raškovících	
finanční příspěvek na činnost (od kraje)	14 536,00
finanční příspěvek na provoz (od obce)	4 906,00
majetkové fondy	578,45
peněžní fondy	1 235,23
finanční majetek	2 795,19
výsledek hospodaření	57,65

Roční účetní závěrka a ostatní výkazy jsou založeny na obecním úřadě.

4) Přehled majetku obce (v brutto tis. Kč)

Účet	Název	Částka
018 DDNM	software	217,18
019 DNM	územní plán obce	488,95
021 DHM	stavby	132 022,52
022 DHM	movité věci	10 878,31
028 DDHM	drobný majetek	6 248,77
031 DHM	pozemky	2 264,12
041, 042	nezařazený majetek	5 417,78
069 akcie	ostatní finanční majetek	5,00
231 ZBÚ	finanční prostředky k 31. 12.	6 015,72
311 - 348	krátkodobé pohledávky	3 001,26
321 - 378	krátkodobé závazky	2 478,18
419	sociální fond k 31. 12.	31,22
493	výsledek hospodaření	3 181,76

Podrobný přehled viz inventarizace majetku obce.

6) Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2012

Přezkoumání hospodaření obce Raškovice bylo provedeno v souladu se zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí Moravskoslezským krajem.

Závěr předané zprávy ze dne 13.2.2013 zní:

C.1 Při přezkoumání hospodaření obce dle § 2 a § 3 zákona č. 420/2004 Sb., za rok 2012

- * nebyly dle § 10 odst. 3 písm. a) zjištěny chyby a nedostatky.

C.2 Identifikace rizik vyplývajících ze zjištění uvedených ve zprávě

- * při přezkoumání hospodaření za rok 2012 nebyla zjištěna rizika, která by mohla mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti.

C.3 Podíly pohledávek, závazků a zastaveného majetku

- podíl pohledávek na rozpočtu územního celku činil	2,16 %
- podíl závazků na rozpočtu územního celku činil	5,09 %
- podíl zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku činil	0,00 %

Plné znění zprávy o provedeném přezkoumání hospodaření obce je přílohou závěrečného účtu.

Jiří Blahuta,
starosta obce Raškovice

NÁVRH ROZPOČTU NA ROK 2013

PŘÍJMY

OdPa	Položka	Popis	Kč
	1111	Daň z příjmů fyz.osob ze záv.čin.	3 100 000
	1112	Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ	100 000
	1113	Daň z příjmů fyzických osob z kapit.výnosů	300 000
	1121	Daň z příjmů právnických osob	3 250 000
	1122	Daň z příjmu právnických osob za obce	294 500
	1211	Daň z přidané hodnoty	6 800 000
	1340	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	990 000
	1341	Poplatek ze psů	30 000
	1342	Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	4 000
	1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	20 000
	1345	Poplatek z ubytovací kapacity	15 000
	1351	Odvod výtěžku z provozování loterií	40 000
	1355	Odvod z výherních hracích přístrojů	45 000
	1361	Správní poplatky	150 000
	1511	Daň z nemovitostí	1 000 000
	4111	Neinv.přijaté transfery z VPS - volby prezidenta	54 040
	4112	Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu - SDV	1 705 100
	4116	Ost.neinv.přijaté transfery ze státního rozpočtu	325 000
	4121	Neinvestiční dotace od obcí	987 191
	4134	Převody z rozpočtových účtů	1 000
	4213	Investiční přijaté dotace ze státních fondů	532 733
1012	2131	Příjmy z pronájmu pozemků	50 000
2119	2343	Příjmy z úhrad dobývacího prostoru	200 000
2169	2212	Sankční platby přijaté od jiných subjektů (pokuty SÚ)	5 000
	2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (nákl.řízení SÚ)	5 000
2212	2111	Příjmy z poskytování služeb (odhrn sněhu prodejny)	7 000
2219	2111	Příjmy z poskytování služeb (odhrn sněhu most)	15 000
2310	2111	Příjmy z poskytování služeb (voda)	22 500
	2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí (vodovod)	15 000
2321	2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí (ČOV)	320 000
3314	2111	Příjmy z poskytování služeb (knihovna)	20 000
3319	2111	Příjmy z poskytování služeb (kultura)	10 000
3392	2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí (kult.středisko)	15 000
3399	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků (den obce)	3 000
3511	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků (lékaři, lékárna)	150 000
	2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich části	190 000
3612	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků (byty)	720 000
	2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí (byty)	614 000
3722	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků (odpady podnikatelů)	40 000
3723	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků (odpady tříděné)	400 000
6171	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků (kopírování, inzeráty)	50 000
	2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich části	10 000
6310	2141	Příjmy z úroků	50 000
	2142	Příjmy z podílů na zisku a dividend	1 000

Příjmy CELKEM

22 656 064

Další zdroje příjmů - financování:

	8115	Zůstatek bankovního účtu k 31.12.2012	3 715 716
	8123	Dlouhodobě přijaté půjčené prostředky	2 300 000

Zdroje CELKEM

28 671 780

VÝDAJE

OdPa	Položka	Popis	Kč
1012		Záležitosti v zemědělství - pozemky	24 090
1014		Ozdravování hosp. zvířat (toulaví psi, včely, myslivci)	45 500
1019		Dotace nezisk.organizacím - zahrádkáři	35 000
2141		Vnitřní obchod - oprava restaurace Obecník	654 800
2212		Silnice - opravy a údržba místních komunikací	1 122 500
2219		Ostatní záležitosti pozem.komunikací - chodníky, čekárny	262 600
2221		Provoz veřejné silniční dopravy - dopravní obslužnost	252 000
2310		Pitná voda - výstavba vodovodu a skupinový vodovod	607 500
2321		Odvědění a čištění odpadních vod	320 000
3111		Předškolní zařízení - údržba budovy MŠ	59 000
3113		Základní škola - příspěvek na provoz ZŠ, MŠ + investice	4 040 000
3141		Školní stravování - revize	20 000
3314		Činnosti knihovnické	373 000
3319		Ostatní záležitosti kultury	184 000
3326		Zachování památek	6 000
3392		Zájmová činnost v kultuře (kulturní středisko)	90 000
3399		Ostatní záležitosti - SPOZ (jubilanři, vítání občánků, aj.)	278 500
3419		Ostatní tělovýchovná činnost - příspěvek na provoz TJ, VK, Judo	660 000
3421		Neinv.transfery občanským sdružením-malí hasiči	15 000
3429		Ostatní zájmová činnost - klub důchodců, aj. příspěvky	150 000
3511		Všeobecná ambulantní péče - provoz zdravot. zařízení	319 900
3612		Bytové hospodářství - provoz bytových domů	1 467 200
3631		Veřejné osvětlení - provoz, rozšíření	433 000
3632		Pohřebnictví - hrobová místa Pražmo	56 000
3635		Územní plán obce - nový	115 000
3639		Komunální služby a územní rozvoj - člen.příspěvky	23 477
3721		Sběr a svoz nebezpečných odpadů	35 000
3722		Sběr a svoz komunálních odpadů	1 145 100
3723		Sběr a svoz ostatních odpadů (tříděný odpad)	485 000
3745		Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň - údržba, investice	1 048 100
5512		Požární ochrana - provoz, opravy a investice	638 400
6112		Zastupitelstvo obce	1 006 000
6118		Volby prezidenta ČR	49 695
6171		Činnost místní správy	4 517 500
6310	5163	Služby peněžních ústavů (bankovní poplatky)	30 000
6330	5345	Převody vlastním rozpočtovým účtům (ČNB)	1 000
6399	5362	Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu - DPH, DPPC	300 000
6399	5901	Rezerva	6 587 527
6402	5364	Vratky dotací státnímu rozpočtu (volby do krajů)	14 391
	8124	Šplátka půjčky	1 200 000

Výdaje CELKEM
28 671 780

Tento návrh rozpočtu byl dne 11.3.2013 projednán na společném zasedání finančního výboru a zastupitelů obce. Schválení rozpočtu na rok 2013 bude jedním z bodů programu zasedání zastupitelstva obce Raškovice koncem března.

Jiří Blahuta, starosta

Odpady, odpady, odpady...

Přes letní sezónu od měsíce června do září 2013 budou popelnicové nádoby vyváženy také v sobotu.

Pro upřesnění uvádíme rozpis svozu:

- 08.06.2013 – sobota (23. týden)
- 06.07.2013 – sobota (27. týden)
- 03.08.2013 – sobota (31. týden)
- 31.08.2013 – sobota (35. týden)
- 28.09.2013 – sobota (39. týden)
- 20.06.2013 – čtvrtek (25. týden)
- 18.07.2013 – čtvrtek (29. týden)
- 15.08.2013 – čtvrtek (33. týden)
- 12.09.2013 – čtvrtek (37. týden)
- 10.10.2013 – čtvrtek (41. týden)

Od 10. 10. 2013 budou popelnicové nádoby vyváženy zase jen každý lichý týden ve čtvrtek.

Sazba a splatnost místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Osoby s trvalým pobytem v obci

- sazba místního poplatku pro osobu s trvalým pobytem v obci pro letošní rok zůstává opět stejná, a to **500,- Kč/os./rok**
- splatnost místního poplatku je do **31.10. 2013**

Chataři a chalupáři

- sazba místního poplatku pro majitelé chat a chalup, které slouží k rekreaci je také stejná: **500,- Kč/chatu/rok**
- splatnost je do **30.4.2013**

Značení popelnic v roce 2013

Pro letošní rok je známka na popelnici oranžové barvy a je na ní napsaný rok 2013, vyzvednete si ji na obecním úřadě.

Popelnice se starou známkou budou **naposledy vyvezeny 25.4.2013, 17. týden. Od 9.5.2013, 19. týden** se budou vyvážet jen popelnice s novým logem 2013.

Množství separovaného odpadu z obce Raškovic v letech 2011 – 2012

Odpad	Rok 2011	Rok 2012
Sklo	7,504 t bílé 27,17 t barevné	12,2462 t bílé 24,133 t barevné
Plast	35,026 t	37,858 t
Papír	17,956 t	19,878 t

V roce 2012 jsme dostali odměnu z firmy EKO-KOM v celkové částce 330.101,- Kč + z roku 2011 jsme převedli 110.788,00 Kč, celkově jsme měli k čerpání 440.889,00 Kč.

Z těchto peněz jsme zaplatili:

- svoz a dotřídění skla, papíru a plastů	226,9 tis. Kč
- kontejnery na separaci	26,4 tis Kč
- různé	9 tis Kč
zpevněná plocha u pošty	59,5 tis Kč

zůstatek	119 tis Kč
----------	------------

Ještě chci připomenout, že v soutěži o keramickou popelnici jsme se umístili na 11. místě a byli jsme odměněni taškami na domácí třídění odpadů.

Ti, kteří si tuto sadu tašek na třídění odpadů ještě nevyzvedli, tak si je mohou vyzvednout na obecním úřadě v kanceláři č. 11, p. Taichmanová.

Děkujeme všem občanům, kteří odpad poctivě třídí.

V roce 2012 jsme plánovali:

- výstavbu moderního sběrného dvora
- vybudování zpevněné plochy pod kontejnery u BD
- vybudování zpevněné plochy pod kontejnery „U pošty“
- dále jsme pořídili nádoby na třídění do interiéru pro hasiče a ZŠ

splněno:
ANO
jen projekt
ANO

Sběrný dvůr Raškovice - Pražmo

provozní doba: pátek 14,30 – 18,00 hod.
sobota 08,00 – 11,00 hod.

Může zde odevzdávat:

- **objemný odpad** (např. koberce, větší kusy nábytku, sedací soupravy, matrace a jiné věci, které se nevejdou do popelnice)
- **nebezpečný odpad** (např. mazací a motorové oleje, filtry, použité obaly od postřiků a jiné chemikálie, zbytky barev, laků, ředidel, autobaterie, monočláanky, zářivky, výbojky a nepoužité léky)
- **elektroodpad** (např. televizory, obrazovky, monitory, rádia, počítače, lednice, mrazničky, sporáky, pračky, zářivky)
- **separovaný odpad** (plasty, sklo, papír), který se nevejde do příslušných kontejnerů

Tyto odpady zde můžete odevzdávat bezplatně.

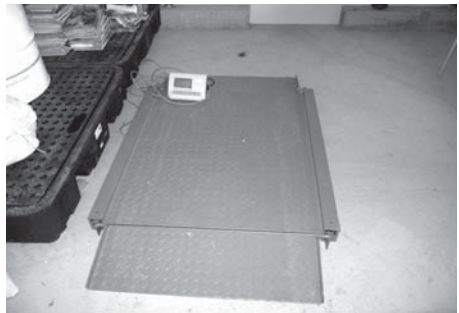
Jiný odpad od vás nepřevzeme.

POZOR!!!!

Upozorňujeme občany, že sběrný dvůr není skládka, ale odpady se zde poctivě třídí. **Třídění odpadů na sběrném dvoru provádíte sami, pověřený pracovník vám pouze sdělí, do jakého kontejneru přijde odpad, který jste dovezli.**

Za zpětný odběr elektrozařízení jsme sklídili další úspěch.

Z motivačního programu, který vyhlásila firma Elektrowin, a.s. jsme si pořídili nájezdovou digitální váhu v celkové hodnotě 44.370,- Kč a zpevněnou plochu pod kontejner na elektro odpad v hodnotě 9.075,- Kč, zbytek zpevněné plochy byl financován z prostředků firmy Eko-Kom.

KOMPOSTÉRY

Projekt „Separace bioodpadů v obci Raškovice“ byl schválen, to znamená, že kompostéry budou.

MÍSTNÍ POPLATEK ZE PSŮ

Dovolujeme si upozornit, že splatnost místního poplatku ze psů byla **31.3.2013**. Ten, kdo to nestihl, ať v nejbližších dnech přijde poplatek zaplatit.

Sazba poplatku zůstala stejná:

- za prvního psa 100,- Kč
- za druhého a dalšího psa téhož držitele 300,- Kč.

Poplatek můžete zaplatit v hotovosti na pokladně obecního úřadu nebo bezhotovostním převodem na účet u KB, č. účtu: 27223781/0100 a VS vám na požádání sdělíme telefonicky nebo e-mailem.

Dotazy můžete psát na sekretariat@raskovice.cz.

Martina Taichmanová

Nahrazení klasických wolframových žárovek „úsporkami“ ušetří domácnostem ročně až 4000 korun

Již **65 % českých domácností svítí alespoň jedním úsporným zdrojem světla** a další stále přibývají, vyplývá to z průzkumu poradenské společnosti eSvětlo.cz. Úsporné osvětlení domácnostem ušetří až 4000 korun ročně.

Vysoká energetická náročnost wolframových žárovek byla hlavním důvodem ukončení jejich výroby loni v září. Z průzkumu portálu eSvětlo.cz vyplývá, že tuzemská domácnost potřebuje **na svícení v průměru 18 žárovek. V případě kompletní výměny** klasických energeticky náročných zdrojů světla (wolframové či halogenové zdroje) **za kompaktní lineární zářivky či LED světelné zdroje** může **úspora domácnosti dosáhnout až 4000 korun za jediný rok.**

Úsporné zářivky do koše nepatří

S rapidním růstem počtu „úsporek“ roste také potřeba jejich **recyklace v okamžiku, kdy doslouží**. Zatímco vysloužilé wolframové žárovky lze bez obav vyhodit do koše, ty úsporné je třeba odevzdat k ekologické recyklaci. Kvůli toxické rtuti, kterou v malém množství světelné zdroje obsahují, se s nimi musí zacházet jako s nebezpečným odpadem. Dalším důvodem pro recyklaci vysloužilých zářivek je možnost opětovného využití surovin, které úsporky obsahují.

Rtuti v zářivce se není třeba bát, záležet pro životní prostředí představuje **jen při neodborné likvidaci a ve vysoké koncentraci**. Rtuť se v úsporných zářivkách vyskytuje **ve velmi malém množství**.

ství (cca 2–5 mg), například v klasickém teploměru je rtuti 500krát více.

Při náhodném rozbití zářivky je třeba místnost vyvětrat, střeby zamést a odvézt do sběrného dvora či předat firmě zabývající se likvidací odpadu.

O zpětný odběr a následnou recyklaci se stará nezisková společnost EKOLAMP, která zajišťuje tuto službu občanům i firmám zdarma.

Úsporky patří na místo zpětného odběru: nyní jich je téměř 4 000

V Česku lze vyřazené úsporné zdroje vrátit v jakémkoli **obchodě s elektronikou, ve sběrných dvorech obcí** či do **malých sběrných nádob**, které se nacházejí v obchodních centrech, úřadech nebo v řadě firem.

Počet sběrných míst stále roste, nyní je jich přibližně 4000 a další stále přibývají. Společnost EKOLAMP již rozmístila více než **1500** malých sběrných nádob. Kde se nachází nejbližší sběrné místo, lze zjistit přes internet na www.ekolamp.cz.

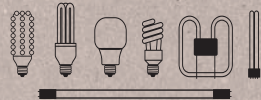
Srovnání spotřeby jednotlivých zdrojů světla (zdroj eSvětlo.cz)

	Klasická žárovka	Halogenová žárovka	Kompaktní úsporná žárovka	LED žárovka
Spotřeba	60 W	52 W	12 W	9 W
Životnost	1 rok	2 roky	12 let	25 let
Cena za potřebné množství světelných zdrojů za 25 let	250 Kč	600 Kč	270 Kč	500 Kč
Náklady na elektřinu za 25 let*	6810 Kč	5902 Kč	1643 Kč	1232 Kč
Celkové náklady za 25 let	7060 Kč	6502 Kč	1813 Kč	1521 Kč

* Průměrná cena elektřiny v roce 2012 – 4,54 Kč/KWh

Odevzdejte nefunkční zářivku **ZDARMA** do sběrné nádoby EKOLAMP ve sběrných dvorech, úřadech a obchodech.

Do sběrné nádoby patří

kompaktní úsporné zářivky, výbojky, lineární (trubicové) zářivky do 40 cm, světelné zdroje s LED diodami.

ekolamp

CO S NIMI, KDYŽ DOSLOUŽÍ?

SBĚR A RECYKLACE VYSLOUŽILÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ

Elektrospotřebiče jsou nezbytnými pomocníky u vás doma. Dokud jsou v pořádku, můžete je používat. Když se ale dožijí svého věku, nebo když je nahradíte, které nechcete, či vráčekou, které nevrátíte?

Z obchodu se zpět dostanou do vašich domácností, kde nahradí ty, které již dosloužily a přestěhovaly se do sběrných dvorů.

Nové domácí spotřebiče, které jsou vyrobeny na jejich výrobu, byly využity suroviny ze spotřebičů vysloužilých, se blízkou v novém designu v prodejních elektro.

Získané suroviny (kovy, plasty aj.) jsou materiálem k výrobě nových elektrospotřebičů. A tak z recyklační linky putují do výrobních závodů.

Nevyhazujte je do popelnice či na černé skládky! Patří buď do sběrného dvora, nebo je můžete odvézt do sběrného prostředí – a to bezpečně!

Ze sběrného místa putují vysloužilé elektrospotřebiče do výrobního závodu. Po odborném odstranění nebezpečných látek jsou připraveny k další recyklaci.

Moderní stroje dokážou z vysloužilých elektrospotřebičů oddělit kovy, plasty a další komponenty, které jsou po zpracování připraveny dalšímu využití.

- **Velké spotřebiče**
práčky, myčky, sušičky, el. sporáky, ...
- **Chlazení**
chlazení, mrazničky, přenosné mrazáky, mrazáky, chlazení zařízení s chladičem médiem...
- **Střední spotřebiče**
sušičky, žehlící prahy, el. spotřebiče, pečicí zařízení do 10 kg...
- **Malé spotřebiče**
žehličky, fénové hněce, hávovery, fény, holicí stroje, kuchyňské roboty, vychlované konvice...
- **Nářadí, hobby, dílna, zahrada**
pily, vrtačky, brusky, řezáčky, el. nůžky na živý plot, křovinočesy, ...

**CHRAŇME SPOLEČNĚ
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ!**

Aby to vše dokonale fungovalo, je třeba, aby tento koloběh elektrospotřebičů někdo řídil. Proto je tu kolektivní systém ELEKTROWIN.

Zpětný odběr spotřebičů šetří suroviny a energie

Každou hodinu odevzdají Češi k recyklaci více než 2900 kilogramů vysloužilých elektrozařízení. Každý den putuje k ekologickému zpracování tisícovka ledniček a mrazniček. Tento výsledek řadí Čechy na páté místo mezi Evropany.

Díky tomu se nám daří nejen chránit životní prostředí, protože staré spotřebiče už nekončí na černých skládkách nebo dokonce pohozené na kraji lesa. Dosažujeme i významných úspor materiálů a energií.

Jen za rok 2012 se například recyklací vyřazených spotřebičů získalo železo na výrobu 13 000 osobních automobilů. Ušetřilo se 14 milionů litrů ropy. Uspořené elektrická energie by vystačila na rok všem obyvatelům zhruba dvacetitisícového města. A díky odbornému zpracování „vysloužilců“ neuniklo do ovzduší 290 000 000 tun CO₂, takže ozonová díra nad námi se dál zbytečně nezvětšila.

Ekologické aspekty jsou ostatně klíčovým důvodem, proč byl celý systém zpětného odběru spotřebičů v celoevropském měřítku vytvořen. Vycházel ze zkušeností skandinávských zemí. Postupně jej převzaly všechny „staré“ státy Evropské unie, po nich i ty nové včetně České republiky. A Češi jsou dnes mezi nováčky na špičce.

Motivační program ELEKTROWINu

K dosažení těchto výsledků významně přispěl i Motivační program kolektivního systému ELEKTROWIN. Do něj se mohou města a obce zapojit a čerpat z něj finanční odměny již šestým rokem. Od roku 2008, kdy jej ELEKTROWIN

vyhlásil, z něj bylo vyplaceno už zhruba 13 400 000 korun.

Při splnění daných kritérií může obec získat z Motivačního programu až 100 000 korun za rok.

Získané peníze obce využily podle vlastního uvážení a potřeb především k lepšímu zabezpečení sběrných dvorů a jiných sběrných míst, zkvalitnění jejich obsluhy, a tím současně ke zvýšení množství zpětně odebraných spotřebičů.

Co domácnost, to lednice

Z nedávného průzkumu vyplynulo, že se Češi neobejdou bez lednice. Alespoň jednu vlastní všechny domácnosti.

Průměrně stáří ledničky se dnes odhaduje na 14 let. Starých lednic a mrazáků se za posledních sedm let zbavila každá druhá česká domácnost. Přes tuto masivní obměnu čeká ale ELEKTROWIN ještě hodně práce.

Nezbytnou součástí každodenního života jsou i pračky, kterých v českých domácnostech slouží 4,1 milionu. Mezi další nepostradatelné pomocníky patří žehličky a rychlovarné konvice (po 3,9 mil.), nebo vysavače (3,8 mil.)

Většinu spotřebičů – lednice především – lidé používají, dokud fungují. Bez ohledu na jejich parametry, například spotřebu elektrické energie. Vzhledem k cenám elektřiny se ale může tempo výměny starých za nové významně zrychlit.

Největší žrouti energie

Zejména chladicí zařízení patří k největším domácím „žroutům energie“, protože jsou v chodu 24 hodin denně. Prostou kalkulací tak bude nejspíš stále více spotřebitelů docházet k závěru, že výmě-

na staré lednice za novou přinese navzdory pořizovací ceně nakonec úsporu.

Ve zpětném odběru se každopádně budou tyto spotřebiče objevovat ještě dlouho poté, co se při prodeji nových přestane odděleně uvádět výše recyklačního

příspěvku. K tomu dojde už v letošním roce. Až tedy přijdou při likvidaci na řadu skuteční veteráni, budou se velmi hodit finanční rezervy, jež ELEKTROWIN vytvářel v uplynulých letech. Jen tak bude moci být i tato likvidace skutečně ekologická.

Kalendář Raškovjana pro rok 2013

- 1573** – 440 let – název obce Raškovice je poprvé zmiňován v urbáři frýdeckého panství
- 1698** – 315 let – otevření pánské hospody Zábava, jedné z prvních v širokém okolí
- 1778** – 235 let – Jan Nepomuk hrabě Pražma založil na místě zaniklého hamru papírnu (č.14)
- 1913** – 100 let – rozpadla se akciová společnost Adámek a Kirchhof. Bělidlo a úpravna plátna přešly do výhradního vlastnictví Ing. Rudolfa Kirchhofa
- 1913** – 100 let – 1.května zahájil činnost poštovní a telegrafní úřad v Raškovčích
- 1913** – 100 let – 15. srpna byl v obci založen Dobrovolný hasičský sbor
- 1923** – 90 let – 1. října byla zahájena výuka v raškovické měšťanské škole, první venkovské v soudním okrese Frýdek
- 1928** – 85 let – 1. října začal v obci ordinovat obvodní lékař MUDr.Alfons Juroš, jeho obvod tvořily Raškovice, Morávka, Krásná, Pražmo a Vyšní Lhoty
- 1928** – 85 let – u příležitosti 10. výročí vzniku samostatné Československé republiky byla na budově měšťanské školy odhalena pamětní deska občanům padlým v první světové válce
- 1953** – 60 let – byl ukončen provoz úpravny Slezanu 12, v objektu začala výroba akumulátorů v rámci Pražské akumulátorky Mladá Boleslav
- 1973** – 40 let – proběhla rekonstrukce raškovického kina na širokoúhlé promítání i s přestavbou sálu na kinosál
- 1993** – 20 let – otevření nákupního střediska u hotelu Ondráš
- 1993** – 20 let – založeno Zemědělské a obchodní družstvo Raškovice
- 1993** – 20 let – v závěru roku zaniká vlivem velké privatizace státní podnik Ferak a vzniká Alkal,s.r.o.

2008 – 5 let – k 29. březnu došlo k ukončení výroby v místním Slezanu 11

2008 – 5 let – k 30. dubnu byl ukončen provoz raškovického kina

2008 – 5 let – po rozsáhlé rekonstrukci byl otevřen penzion Adámkova vila

Základní a mateřská škola Raškovice informuje:

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY RAŠKOVICE PRO ŠKOLNÍ ROK 2013/2014

Vážení rodiče,

**zve Vás k zápisu dětí do MŠ,
který proběhne v úterý, dne 16. dubna
2013 od 8.00 hodin do 15.00 hodin
v prostorách MŠ Raškovice**

Přijďte se na nás podívat.

Ještě před zápisem do MŠ máte možnost přijít do MŠ každý čtvrtek od 14.45 do 15.45 hod.,

kde se průběžně formou společných her vaše dítě zadaptuje a seznámí nejen s prostorami MŠ, dětmi, ale i s učitelkami MŠ.

Součástí zápisu do MŠ je i „**Den otevřených dveří**“ od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ hodin a od 15.00 do 16.00 hodin

*K zápisu Vás všechny zveme,
do té naší školičky.*

*Těšíme se na Vás hodně,
na kluky a holčičky.*

*Račte prosím pěkně vstoupit,
Nemáte se čeho bát.*

*Bude se Vám u nás líbit,
můžeme si spolu hrát.*

S sebou přineste:

**Rodný list dítěte,
občanský průkaz
a přezůvky pro dítě.**

Přihlášky jsou

k dispozici v mateřské škole

Telefon do MŠ: 558 692 266

Prezentace naší mateřské školy

Základní filosofií naší mateřské školy je vytvořit dětem vstřícné prostředí pro všestranný rozvoj osobnosti, vytvářet pocit pohody a bezpečí.

Pracujeme podle školního vzdělávacího programu s názvem „PUTUJEME A OBJEVUJEME SE SKŘÍTKY“, který je zpracován na základě zkušeností a analýzy z minulých let, vychází z podmínek mateřské školy, regionálních tradic a okolního přírodního prostředí.

V naší MŠ jsou děti v neustálém kontaktu s přírodou, jsou vzdělávány podle RVP PV v oblasti pohybové, výtvarné, hudební, jazykové. K dispozici máme překrásnou zahradu vybavenou dřevěnými hracími prvky, do které co nevidět přibude i dopravní hřiště. V každém ročním období a za vhodného počasí směřujeme činnosti ven, do přírody. Celý rok probíhají akce pro děti a rodiče - divadla, vánoční a velikonoční nadílky, besídky, sportovní akce, výlety. Blízký vztah k okolní přírodě a smysluplné prožívání je dětem zprostředkováno hravou formou, všemi smysly, osobním prožitkem a učením. V rámci spolupráce se základní školou Raškovice organizujeme spoustu společných zajímavých akcí. Děti mají možnost využívat tělocvičnu i jiné prostory ZŠ

a tak se přirozeně adaptovat jako budoucí školáci. Naše MŠ je zapojena i do projektu „CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM“. Každý den děti s knížkou pracují, poslechnou si pohádku, nebo příběh. V rámci seznamování se s tradicemi našeho regionu spolupracujeme i se seniory naší obce.

Do naší mateřské školy chodí děti moc rády, těší se na každodenní zajímavé činnosti, nová dobrodružství a hodné paní učitelky.

Co ještě můžeme vašim dětem nabídnout?

V MŠ probíhá počas školního roku několik zájmových kroužků, které obohacují jejich pobyt v MŠ.

Kroužek „Metoda dobrého startu“, je zaměřený na rozvíjení komunikačních dovedností, procvičování grafomotoriky, motoriky ruky, mluvidel, prevenci poruch učení, vnímání rytmu. Dále je to kroužek výtvarný, cvičení jógy, výuka lidových tanečků, hry na zobcovou flétnu a klavír, možnost výuky anglického jazyka.

Součástí přípravy na vstup do ZŠ je samostatná třída předškolních dětí a logopedie s logopedickou asistentkou v prostorách MŠ.

JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA

Jen pomalu a velmi nerada se zima vzdává své vlády nad přírodou a předává pomyslné žezlo jaru. Ale sluníčko hřeje čím dál více, vzduch voní, přiro-

da se obléká do jarního šatu a všechno se probouzí k životu. Děti z naší raškovické školky už jsou netrpělivé a tak zkouší společně s paní učitelkami jaro

přivolat. A jak? Vyzdobí jarně školičku, namalují sněženu, otevřou studánku, a aby nebylo zimě líto, zavzpomínají na bílé zimní období. Vždyť si zimu krásně užily, nejen na zahradě mateřské školy, ale i v přírodě. Využily tradice a zvyky k zimním radovánkám, měly spoustu zajímavých prožitků.

Od Vánoc až do Tří králů byla naše školička protkaná slavnostní atmosférou a vánočními zvyky. A tak jsme se rozhodli i přes nepřízeň počasí zachovat krásnou tradici koledování na svátek Tří králů. Naše putování začalo návštěvou kostelíka na Pražmě, kde jsme vzhledli krásný Betlém a vnímali radostný okamžik narození Ježíška. Děti vystrojené papírovými korunami a bílým rouchem jako z Ladových obrázků přivítal pan farář a poutavě vyložil příběh tří mudrců z Východu, kteří se přišli poklonit Ježíškovi s dary, hodnými krále. My zlato, myrhu ani kadidlo nemáme, a tak jsme se rozhodli rozdávat radost lidem ve vesnici písní a vlastnoručně vyrobeným kalendářem. Odměnou v pochmurném počasí nám byl úsměv, spokojenost a pár sladkých koled do košíčku.

Jedinečný lednový týden plný sněhu a zábavy zažily některé naše děti na sjezdovce Zlatník v Beskydech. A protože sněhu bylo dostatek, děti si lyžování krásně užily. Každé družstvo mělo kouzelné jméno a barevnou vestu podle dovednosti lyžování. Nejzdatnější byly borůvky, ale dařilo se i delfínkům, fialkám a pomerančům. Páteční lyžování bylo slavnostní a děti byly zaslouženě odměněny medailí a diplomem od svých instruktorů.

Leden se přehoupnul do února a začalo masopustní období. Děti už ví, že

masopust je obdobím karnevalového veselí a zábavy. Někde bývá tradicí průvod masek, který obchází vesnici s veselou muzikou, ale u nás ve školce slavíme tento čas dětským karnevalem. Celý týden byl plný těšení a radostného očekávání, který děti vyplnily výrobou masek, zkrášlováním školky, tancem a povídkami o masopustním období. Přišel čtvrtek a zanedlouho se v sálu restaurace Trávný sešli princezny, kovbojové, víly, piráti, indiáni a další pohádkové postavičky. Zábavou nás provázeli klauni Bedřich a Boženka, kteří nám předvedli své umění a všechny přítomné naladili na barevně veselou notu. Nechyběla ani tombola se spoustou krásných cen a tradiční kolo štěstí. Děti i rodiče měli k dispozici občerstvení a ochutnávali úžasné zákusky od svých maminek a babiček. A tak jsme společně s rodiči a dětmi prožili další velmi příjemné zimní odpoledne.

V únoru nás ve školce navštívila skupina afrických bubeníků s názvem „Afrikana.“ Školkou se najednou rozezněly rytmické zvuky bubnů zvaných „bongo“ a sváděly k tanci nejen děti, ale i paní učitelky. Všichni měli možnost vyzkoušet si hru na tento zajímavý hudební nástroj, který si na pobřeží slonoviny umí vyrobit už i malé dítě. Na besedě jsme se dověděli i další zajímavosti ze života afrických dětí a přivolali trochu afrického sluníčka v pochmurném únorovém dni.

Navštívili jsme stolárnu IDEÁL v Raškovcích, a měli tak možnost si důkladně prohlédnout prostory celé výrobní haly. Pani Horečková nás provedla celým areálem a přidala i podrobný výklad zpracování dřeva a výroby nábytku do interiéru. Děti si mohly osahat různé

opracované dřevěné povrchy, cítit vůni čerstvě nařezaného dřeva, vidět obrovské obráběcí stroje řízené počítačem, vnímat tak všemi smysly.

Také jsme navštívili kamarády v mateřské škole Vyšní Lhoty a na oplátku je pozvali k nám. Společně jsme zhlédli divadelní představení, hráli si a povídali. Tématem zimy bylo zimní kouzlení, a tak děti tvořily, malovaly, získávaly nové poznatky a učily se dovednostem, které

pak využily k zápisu ve škole. Ale než opustí bránu školičky a zaujmou místa ve školních lavicích, čeká je ještě spousta zážitků ve školce a my doufáme, že budou nezapomenutelné. Teď už se všichni těšíme na jarní období a nové, jiné prožitky, než byli ty zimní.

Fotografie si prohlédněte ve fotogalerii na obálce Rašky.

Mohylová Jana
vedoucí učitelka MŠ

Předjaří ve škole

I jarní měsíce školního roku se nesou v plném proudu aktivit. Předjaří je vždy naplněné soutěžemi ze všech předmětů, protože máme šikovné žáky, stále je koho vysílat na okresní i krajská kola.

Mezi drilem a učením se žáci snaží také přiučit tzv. mezipředmětovému učivu, které pokrývá širokou škálu aktivit z různých oblastí. Vždyť člověku, jenž je tvor společenský, nestačí jen umět číst, psát a počítat. Musí umět komunikovat, umět se orientovat ve společnosti, musí umět zvládat nástrahy současného světa, vnímat a hlavně znovu se snažit správně chápat vše, s čím přichází denně do styku. A protože v dnešní rychle se rozvíjející době těch vlivů okolního světa je čím dál více, jsou i děti nuceny rychle vnímat a zpracovávat veškeré informace potřebné pro život. Příležitostí ke vnímání správného životního postoje jsou také návštěvy exkurzí, divadelních představení, sportovních a humanitárních aktivit. Důležitým cílem tohoto i předešlého školního roku je zapojení žáků

do pracovní výchovy a projektů s tematikou rozvoje techniky i řemesel, aby žáci získali představu o možné budoucí profesi v této oblasti, jež je v poslední době silně podhodnocena.

Právě projektová výuka přináší chvíli, kdy žák má uvažovat a přemýšlet, nejen pasivně se učit. Má projevit snahu téma zpracovat a základě svých zkušeností a znalostí. Má se naučit takto zatím pouze nahranou a učiteli připravenou situaci zvládat i v reálném životě, i v budoucnu, až bude dospělý. S žáky se pracuje napříč předměty, jsou vedeni k práci ve skupině i k uvažování individuálně. Mnohé disciplíny se naštěstí dají zvládnout hravou formou, tudíž žák ani nepozná během hry, že je vlastně učen a vzděláván. Konečně snad školství naplňuje myšlenky Jana Ámose Komenského, „škola hrou“.

Z některých aktivit přinášíme krátké vstupy.

Ráda bych informovala rodiče i veřejnost, že zahajují činnost nové webové stránky školy:

www.zsraskovice.cz

Na den 11.dubna 2013 jsme ve spolupráci s občanským sdružením ADRA ve Frýdku-Místku připravili burzu oblečení pro potřebné spoluobčany. Máte-li tedy nějaký kus šatstva, co již jste ochotni darovat někomu potřebnějším, rádi Vás přivítáme ve škole v tento den od 7:30 – 17:30 hod.

Touto událostí chceme navázat na akci **Děti pomáhají dětem, udělej radost sobě i druhým - potřebným**

„Daruj hračku“ byl název akce, kterou ZŠ a MŠ Raškovice pořádala ve středu 13.2. 2013 ve spolupráci právě s Občanským sdružením Adra ve Frýdku-Místku. Organizace sbírky hraček se zdárně zhostili žáci 9.roč. Žáci, kteří chtěli udělat radost kamarádům, přinesli své hračky, aby je odevzdali ve škole. Ačkoli to vypadá, že všechny děti žijí klidný a spokojený život, není tomu tak.

Jsou děti žijící s matkami v azylových domech, jsou rodiče v tíživé sociální situaci a nemohou svým dětem hračku pořídit. Právě těmto dětem jsou hračky určeny.

Kdo chtěl udělat radost sobě i druhým, nějakou „svou bývalou“ hračku přinesl.

A odpovědi dětí na otázku Proč pomáháš?

...Aby děti měly radost a mohly se těšit z každého dne...

...Pro radost..., pro potěšení..., pro úsměv...

...Pro pěkné dětství s hračkami...

...Donesla jsem plyšáka, abych potěšila děti...

...Aby si i jiné děti mohly hrát...

...Aby i jiné děti měly radost...

Celkem se vysbíralo **501 kusů** hraček, od autíček, přes panenky, nej-

větším dílem byli zastoupeni plyšáci, také knížky, skládačky, hlavolamy atd. Zapojili se žáci celé školy i děti ze školy mateřské, pedagogové a také rodiče. Žáci si o smyslu sbírky povídali se svými učiteli, a jak přiznaly, také doma s rodiči.

Jarní měsíce, zvláště po Velikonocích ubíhají ve škole rychleji a rychleji. Zvláště když jsou naplněny pečlivou prací a vůní zaslužených prázdnin, které se již pomalu blíží.

Budeme se těšit na setkání u nás ve škole při akcích, které chystáme ještě do léta. O všech najdete informace na webových stránkách školy.

Mgr. Hana Kachtíková, ředitelka školy

Bludiště

Dne 6.3.2013 proběhla na naší škole pro žáky **zábavná hledací hra BLUDIŠTĚ**. V odpoledních hodinách se sešli mladí hledači v informačním centru, kde dostali instrukce k dané souměži a během pár minut se rozutekli po škole hledat dobře utajená písmenka. Nejedno písmenko bylo ukryto v květináči, na hasicím přístroji či na okrajích

nástěnek a zábradlích. 40 tajemných písmenek se podařilo najít nejrychlejšími žákům během třičtvrtě hodiny. Ostatní bojovali statečně, a i když taženku nevyluštili, zasloužili si sladkou odměnu a diplom.

Celkem se účastnilo 42 dětí. Vzhledem k velkému věkovému rozpětí jsme vyhodnotili z každého ročníku jednoho nejlepšího hledače.

Z 2.ročníku byl nejšikovnější Rostislav Pěňšík, z 3.ročníku Marek Máslovský, z 4.ročníku Klárka Gužíková a z 5.ročníku byly díky stejnému počtu bodů oceněny dvě dívky, Leona Michnová a Vendula Vlčková.

Všem moc gratulujeme.

Les ve škole

Třídy 2.A a 2.B raškovické základní školy ověřují v prvoce pilotní verzi výuky na téma Les ve škole. V rámci České republiky probíhá toto ověřování na 10 základních školách po dobu přibližně tří měsíců. Hlavním cílem této výuky je vytváření osobního vztahu dětí ke zvířatům, rostlinám a lesu. Prostřednictvím přímého pozorování děti zkoumají děje,

kteří se v lese odehrávají. Vnímají vliv člověka na lesní prostředí.

Průvodci všech činností je skupinka šesti domovních skřítků, kteří se dostali kouzlem do neznámého prostředí lesa. Děti svým zkoumáním postupně doplňují chybějící údaje v „Kronice lesních skřítků.“ Výuka je pro děti hrou a tvořivou dílnou.

Mgr.Radmila Kohutová a Mgr.Ivana Kovalčíková

„Veselé zoubky“

... byly jsme pozvány k p. ředitelce, abychom si vyzvedly krabice plné modrých papírových dárkových tašek z drogerie dm.

Taštičky obsahovaly: kartáček na zuby, kryt na kartáček, dětskou zubní pastu velkou i cestovní, žvýkačky a přesýpací hodiny, které mají odměřovat čas čištění zoubků - „výborný nápad“.

Než jsme dětem dárečky rozdaly, o zoubcích a ústní hygieně jsme si povídali. Pak děti shlédly DVD s Hurvínkem a Máničkou, velmi poučné a zábavné. Na interaktivní tabuli se děti dověděly, jak zoubky rostou a mění se, co je zubní kaz, doplňovaly a řešily křížovky. Nakonec jsme vyplňovali pracovní list, který byl rovněž součástí projektu. Za správné odpovědi děti dostaly samolepky.

Pro radost, užitek a poučení si děti odnesly domů taštičky s dárečky. Žvýkačky vyzkoušeli hned.

Druhý den ráno jsme od dětí slyšely: „Včera jsme vyzkoušeli kartáček, je výborný, ...“ atd.

Preventivní program Veselé zoubky - dobrý nápad, děti velmi potěšil a poučil.

Děkujeme.

Děti a p. učitelky 1. tříd,

Mgr. Marie Bůžková, Mgr. Naděžda Koperová

Lyžařský kurz

V termínu od 4. do 8. 3. 2013 se uskutečnil lyžařský výcvik ZŠ a MŠ Raškovice ve Ski Bílá v Bílé. Kurzu se zúčastnilo 35 žáků z 6. – 7. ročníku a jedna žačka 9. třídy, kteří byli ubytováni na lesnickém učilišti v Bílé. Žáci byli rozděleni do tří družstev podle svých lyžařských dovedností. Jedno družstvo tvořili žáci jezdící na snowboardu.

Každý den žáci absolvovali dopolední a odpolední program na sjezdovce pod vedením učitelů a školní instruktorky Mirky Fraisové. Večer na ně čekal bohatý program v podobě společenských her, kouzelníka, maškarního plešu a diskotéky.

Žáci druhého družstva během týdne navštívili ski areál Mezivodí, kde se naučili základní dovednosti na lyžích. Již ve čtvrtek se ale připojili k družstvu číslo jedna a využívali nádherné sjezdovky v Bílé na severním i jižním svahu. Ve středu si někteří žáci vyzkoušeli jízdu na běžkách a zdolali trasu dlouhou 6,2 km z Mezivodí do Bílé.

Lyžařský výcvik byl zakončen závodním slalomem, kterého se účastnilo družstvo číslo jedna. Protože v tomto týmu byli pouze čtyři chlapci a jedenáct dívek, soutěžili chlapci jen o první místo ve své kategorii a nakonec jej získal Matěj Silvestr z 6. B třídy. V kategorii dívek osadila třetí místo Valérie Šebestová z 6. A, druhé místo získala Natálie Škapová z 6. B a první místo vybojovala Vanessa Pieszková z 6. A třídy. Výsledky snowboardistů mi nejsou známy. Třetí družstvo ve slalomu nesoutěžilo.

Počasí nám přálo, jídlo na místním učilišti bylo skvělé a tak jedinou kaňkou

na jinak krásném lyžařském výcviku bylo ubytování společné se studenty SOŠ Lískovecká, kteří nám občas nedopřáli klidný spánek, ale i s tímto jsme se vyrovnali a lyžařský výcvik si užili.

Velká pochvala patří všem účastníkům lyžařského kurzu za dobré chování a příjemnou atmosféru, kterou si na kurzu vytvořili. Došlo i k vzájemnému sebezpoznávání a prohlubování vztahů mezi žáky, což je dalším přínosem lyžařských kurzů, které se konají mimo školní zdi.

Velké poděkování za ceny a dopravu patří sdružení rodičů.

Mgr. Marek Veselka

Zvládnou to sám!

V rámci primární prevence školy a projektu Buď v pohodě, proběhl 28.2.2013 v 5. a 6. ročnících již druhý preventivní blok zaměřen na kultivaci pozitivních vztahů dětí ve školním kolektivu. Tento preventivní program realizovali lektori s dlouholetou praxí a odborným vzděláním z organizace o.s. AVE – Petrovice u Karviné.

Besedy se žáky probíhaly ve 2-3 vyučovacích hodinách formou sociálně – psychologických her. Po celou dobu programu byl ve třídě přítomen třídní

učitel, který mohl s odstupem pozorovat chování svých žáků v různých situacích.

Smyslem preventivních programů je prostřednictvím společných činností mapovat vztahy mezi žáky ve třídě. Na základě her dochází k odhalení struktury a dopadu lží, polopravd a pomluv. Do programu jsou včleňovány hry směřující k odhalení agresivního chování, šikany.

Na základě hrových činností se vykresluje obraz třídy, individuální črty žáků, hvězdy třídy, premianti, vytěsnění žáci. Poznáním dynamiky třídního kolektivu můžeme lépe ovlivnit rodící se i trvajících vztahy mezi jejími členy. Jednoznačně odsoudit negativní až rizikové projevy žáků a naopak posílit to, co je v daném kolektivu zdravé.

Probíhající aktivity směřovaly k poznání - jak se člověk cítí, když se mu někdo posmívá, když využije jeho slabiny, když mu nadává a pomlouvá ho, když mu ubližuje. Jiné aktivity zase vedly k pozitivnímu prožitku, ukazovaly jaké pocity budeme prožívat, když si budeme působit radost, pomáhat si, naslouchat si, vycházet vstříc, řešit osobní nezhody kultivovaně, nikoliv hrubiánsky, vulgárně a násilně.

PaedDr. Jana Halamová, metodik prevence

Zvládnou to sám

28.2.2013 proběhl na raškovické škole další blok preventivního projektu **Bud' v pohodě** pod názvem **Zvládnou to sám** pro žáky 3. a 4. ročníků. Cílem bloku bylo "naočkovat" dětem správné postoje, návyky bezpečného chování v nebezpečných situacích. Zajímavé aktivity lektorů provedly děti krizovými a nebezpečnými situacemi (fyzické napadení, trestní čin, obtěžování cizím člověkem, domácí násilí, sexuální zneužívání...) nabídky jim postupy řešení. Pod dohledem erudovaných odborníků příslušníků Policie ČR, profesionálního hasiče, instruktora juda, skautů, si žáci sami v modelových situacích vyzkoušeli správnost svého úsudku a jednání v různých krizových situacích, které je mohou v běžném životě potkat. Aby se žáci snažili nebýt lhostejní k jiným, být zodpovědní za vlastní jednání, umět pomoci sobě i jinému, umět říci ne. Na jednotlivých stanovištích si v modelových situacích předváděli, jak reagovat v situaci, kdy je na ulici osloví cizí člověk, kdy je ohrožuje, jak se účinně bránit, jak být v bezpečí doma a sám, jak přivolat pomoc v případě potřeby. Naučili se hromadu užitečných věcí, jak se správně chovat v lese, jak přežít, jak

reagovat v případě napadení divou zvěří, základní prvky sebeobranu, jak zavolat o pomoc na Policii, hasiče.

Toto dostalo každé dítě jako výstup a mělo si to v poslední hodině zpracovat.

DĚTI, DODRŽUJTE NÁSLEDUJÍCÍ RADY!

Když je nutné být doma sám:

- dobře **zkontroluj** okna a dveře, zda jsou zavřené,
- u telefonu měj **připravená** všechna důležitá telefonní čísla (rodiče, policie, záchranná služba),
- zaměstnej se nějakou **bezpečnou** činností (kreslení, čtení, práce na PC, pohodový pořad v TV)
- **neposkytuj** informace do telefonu, když si nejsi naprosto jist, s kým mluvíš, ani neříkej, že jsi sám doma,
- otevři dveře **pouze** osobě důvěrně známé,
- **nevod** si do bytu cizí děti, kamaráda pouze se souhlasem rodičů,
- **nesleduj** v televizi a na internetu pořady s drastickými scénami.

Bezpečně na cestě do a ze školy:

- klíče od bytu měj uloženy na bezpečném místě,
- při odchodu z bytu nebo z domu uzamkni řádně dveře,

- do školy chod' vždy bezpečnou cestou, i když je delší,
- vyhýbej se opuštěným a nebezpečným místům,
- nechoď s cizími nebo podezřelými osobami, nesedej do jejich auta,
- do výťahu nevstupuj s osobou, která ti je čímkoli podezřelá,
- nikdy nejezdí autostopem,
- nedávej se do řeči s cizími lidmi, nic od nich neber,
- když se setkáš s agresivní osobou, snaž se: dostat se co nejrychleji pryč, pokud se nevyhneš kontaktu, udržuj si bezpečnou vzdálenost, pokud možno se jí nedotýkej a neprovokuj ji, v případě nouze použij některý z individuálních obranných prostředků (sprej, alarm apod.).

1. Zastaví u tebe auto, otevřou se dveře a neznámý člověk se tě ptá na cestu. Chce, aby sis k němu přisedl do auta a navigoval ho. Co uděláš?
2. Jsi sám doma. Zazvoní zvonek u dveří. Člověk, kterého neznáš, chce mluvit s tvými rodiči, ti ale přijdou z práce až za hodinu. Chce na ně počkat u vás v obýváku. Co uděláš?
3. Hraješ si venku. Přijde k tobě cizí člověk a nabízí ti kofolu a brambůrky. Co uděláš?
4. Když jdeš domů za školy, zastaví tě někdo, koho jsi viděl několikrát stát před školou, ale neznáš ho. Říká ti, že má bezvadnou hru na počítači a jestli chceš, dovolí ti zahrát si ji u něj doma. Co uděláš?
5. Jsi s kamarádem v nákupním centru. Neznámí člověk vám nabídne, že vás vezme do kina na super film ve 3D zadarmo, že má volné lístky, protože jeho děti onemocněly. Co uděláš?

Rádi bychom poděkovali panu Jaroslavu Mikolášovi, DiS, panu Romanu Václavíkovi a panu Kubičkovvi, kteří nám lektorovali aktivity pro žáky, fundovaně vše zvládli a stali se žákům rádci i pomocníky.

Činnost Klubu seniorů při obci Raškovice v roce 2012

Rok 2012 byl Evropskou komisí vyhlášen „Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity, jehož cílem bylo poukázat na přínos lidí pro společnost“.

Také my se připojujeme s naší činností:

V roce 2012 byla činnost Klubu seniorů bohatá. Velká účast byla na schůzkách, které byly obohaceny zajímavými přednáškami .

V lednu jsme poslouchali hezké vyprávění pana Mgr. P. Křivohlavého na téma „Dřevěný toleranční kostel ve Vel-

ké Lhotě". Kostel pochází z doby tzv. tolerančního patentu a byl postaven v roce 1782. V letech 1846-1929 v něm kázal Jan Karafiát, autor slavných „Broučků“. Pan Křivohlavý v něm několik let působil jako farář a v roce 2012 o něm vydal knihu. V únoru manželé Anežka a Jiří Nitrovi hovořili o historii obce Raškovice a zaniklých řemeslech. Zajímavé byly cestopisné přednášky. Jedna byla od paní Mgr Aleny Mokré o Jihovýchodní Asii (Jáva, Singapur, Kambodža), druhá od pana ing. Oldřicha Uhra Ph.D. o jeho zážitcích z pobytu ve Vietnamu. Obě přednášky byly doplněny řadou krásných a zajímavých fotografií. V závěru roku nás pracovnice ze sociálního odboru seznámily se sociálním zabezpečením seniorů v oblasti frýdecko-místecka a možnostmi, kam se v případě potřeb obrátit pro pomoc a rady.

Rádi jsme využili možnosti návštěvy divadla v Ostravě, kterou zajišťuje pro občany paní Zemanová. Nejdříve to byl balet „Dáma s kaméliemi“ na motivy románu A. Dumase ml. Na podzim to byl muzikál „Vrabčák z předměstí“ o životě slavné Edith Piaf s hudbou P. Maláska a zpěvačkou Radkou Fišarovou. Poslední divadelní představení v tomto roce byla opera G. Verdiho „Nabucco“.

Navázali jsme na spolupráci s místní mateřskou školou. Babičky četly dětem staré pohádky z dob svého dětství, ukázaly, jak se dělá „šťěstí“ a velikonoční palmy, různé ozdoby, paličkování, pan Málek výrobu košťat. Poměrně velký zájem z řad našich žen byl o drátkování předmětů, které předvedla paní Bílková. Akci organizovala místní organizace Svazu invalidů spolu s Klubem seniorů. Byli jsme se podívat na exkurzi do závodu na výro-

bu dortů „Marlenka“ ve Frýdku-Místku. Závod je velmi moderní, automatizovaný s vysokou produkcí výrobků. V rámci vycházek jsme navštívili pohankový mlýn Šmajstrla ve Frenštátě p.R., kde jsme měli možnost seznámit se s tradičním zpracováním pohanky a každý měl možnost si nakoupit kvalitní pohanku a další výrobky.

Poprvé se v březnu v hotelu Travný uskutečnilo kulturně společenské setkání pro seniory, na kterém se svým programem vystoupila taneční skupina seniorek z Paskova „Mažoretky Jiřinky“, k poslechu hrál pan Kuboň, nechyběla ani tombola. Program se velice líbil, mažoretky sklidily zasloužený obdiv a uznání.

Jako každoročně, i v tomto roce byla v květnu schůzka Klubu spojena s oslavou Dne matek, vystoupil pan starosta obce a s krátkým programem děti z mateřské a ZŠ v Raškovících. Poté následovalo malé občerstvení. V tomto měsíci se v areálu volejbalových kurtů uskutečnilo také tradiční smažení vaječiny. Počasí přálo, nálada byla výborná, účast hojná, vaječiny a piva dostatek. Nezapoměli jsme ani na grilování klobás, které jsme zajistili počátkem prázdnin na fotbalovém hřišti a pro velký úspěch jsme totéž zopakovali i v září. Na fotbalovém hřišti se konal i tradiční Den Raškovic. Opět to byla zdařilá akce s programem a krásným ohňostrojem. Prodej zákusků a koláčů zajišťovaly k plné spokojenosti naše důchodkyně.

Svůj podíl na hezké výstavě ovoce a zeleniny, kterou uspořádali po několikaleté přestávce místní zahrádkáři, mají i naši senioři, někteří jsou jejich aktivními členy.

Nejoblíbenějším programem jsou zájezdy. V dubnu se někteří senioři zúčastnili pobytu ve Velkém Mederu, který pomáhala zajistit p. Dybová. Poprvé na podobně kolektivním pobytu byli naši senioři v Chorvatsku v Pakoštone v roce 2010. Všem se to velmi líbilo a tak je možné, že tento pobyt se bude zajišťovat i v příštím roce. Velmi zdařilý byl květnový zájezd. Hezká byla plavba Baťovým kanálem ze Spytihněvi do Otrokovic a zpět, pak návštěva krásného zámku Milotice a nakonec prohlídka Obuvnického muzea ve Zlíně. Na zpáteční cestě jsme se zastavili na fojtství v Kozlovicích. Vydařil se také zájezd na Kysucko. Nejdříve jsme navštívili poutní místo Turzovka, pak jsme byli nadšeni nádherným dřevěným orlojem a krásně upravenou vesničkou Nová Bystrica, projeli jsme se úvratovou úzkokolejnou tratí Vychylovka a prohlédli si kysucký skanzen na Vychylovce. Příjemné zakončení čekalo účastníky na zpáteční cestě v Dobraticích „U koníčka“. Třetí zájezd byl v listopadu. Návštěva výroby pařených sýrů v Oseku nad Bečvou byla spojená s nákupem jejich výrobků. Úžasná byla prohlídka muzea historických kočárů v Čechách pod Kosířem. Finanční příspěvek ve výši 1000,-Kč jsme věnovali na restaurování nejstaršího a nejkrásnějšího biskupského historického kočáru. Zajímavá byla návštěva zvonařské dílny p. Ditrichové v Brodku u Přerova.

Také v tomto roce byl zajištěn bazén ve Frýdlantě a nabídku jsme rozšířili o bazén v Autoklubu na Morávce, celkem 9x. Průměrná účast byla 11 plavců.

Turnajů v bowlingu bylo celkem 9, průměrná účast 15hráčů, vystřídalo se

24hráčů. Nejlepší výkon v jedné hře podal p. Korbáš -191bodů, u žen p. Lysková -171bodů.

Také turisté zůstali věrni pravidelným měsíčním vycházkám po okolí. V lednu se turistky vydaly vlakem do Kunčic p.O., odkud došly kolem golfových hřišť do Čeladné, další měsíc vylákalo hezké počasí 11důchodců na vycházku na Prašivou. Cestu zpět zvolili někteří směrem na Kamenité se zastávkou u Kohutky, ostatní šli stejnou cestu zpět se zastávkou na občerstvení v hospůdce U bobra. Dvakrát byla vycházka na Morávku-Jízdárnu a zpět. Hezké počasí přálo turistům v dubnu, kdy se vydali z Chlebovic na Palkovické hůrky–rozhlednu a na přehradu Olešná. Vycházka byla náročná, ale stála za to. O prázdninách vedla první vycházka na Bukovinu a Visalaje, druhá z Visalají na Bílý Kříž. Mezi náročnější patřila vycházka z Krásné do Borového, přes horní část Raškovic. Závěrečné předsilvestrovské vycházky se zúčastnilo 16 turistů a za deštivého počasí šli ze Zlatníku na Visalaje.

Tradiční Mikulášský večírek v prosinci byl v hotelu Trávný. V programu vystoupil Folklorní soubor při ČSŽ Havířovské babky, k tanci a poslechu hrál pan Kuboň, o tombolu a dobrou náladu se staral Mikuláš s čerty, které výborně zastupovali manželé Blahutovi a paní Slováčková. Pro občany nad 80let byly zajištěny a předány květiny.

Závěrem je třeba poděkovat starostovi a zastupitelstvu obce Raškovic, které nám schválilo finanční příspěvek, bez kterého bychom tyto akce pořádat nemohli.

Marie Dybová, Libuše Lysková

Úspěšný rok zahrádkářů

Dovolte mi podělit se o úspěchy ZO ČSZ Raškovice za rok minulý. Tento rok považujeme za velmi zdařilý především proto, že se nám podařilo rozšířit členskou základnu o mladé lidi se vztahem k přírodě a zahrádkaření. Přijali jsme 12 nových členů a nyní je nás 33 zahrádkářských nadšenců. K tomuto rozšíření došlo i díky zorganizování výstavy ovoce a zeleniny, kterou navštívilo 518 lidí, včetně dětí z MŠ a ZŠ nejen z Raškovic. Jsme rádi, že se výstava setkala s takovým kladným ohlasem a zapojily se do ní MŠ i ZŠ Raškovice a Pražmo. I v letošním roce chceme výstavu uskutečnit.

Navštívili jsme také výstavy ovoce a zeleniny v Neborech a Dobré a odbornou přednášku v Dobré na téma „sloupové jabloně“. Také zájezd do Polska, kde si účastníci zakoupili mnoho krásných a zajímavých rostlin, byl příjemný a přínosný. Zúčastnili se ho nejen členové, ale i další občané Raškovic.

Je již tradicí smažení vaječiny a předvánoční setkání členů, které jsme i minulý rok uskutečnili. Jde vždy o setkání plné pohody, přátelství a dobré atmosféry.

Bylo také zapotřebí uskutečnit několik úprav moštárny. Členové opravili venkovní dlažbu okolo celé budovy moštárny, byl

vyměněn hydraulický zvedák u lisovacího zařízení. Natřeli střechu moštárny a přilehlá místnost byla vybavena nábytkem, byl zaspárován komín a upraven el.přívod k ohřivači teplé vody. I díky těmto opravám mohla v létě fungovat moštárna na plný výkon. Byla hojně využívána nejen občany naší obce a přilehlých obcí, ale byla využívána i lidmi z dalekého okolí. Nic z toho by nebylo možné bez obětavé práce členů a podpory OÚ Raškovice, za což velmi děkujeme.

Samozřejmě máme velké plány na rok letošní a věříme, že činnost naší organizace bude těšit nejen členy, ale bude i přínosem pro celou obec a její aktivní život. Rádi mezi sebe přivítáme další nové členy, občany, kteří rádi zahrádkají, mají rádi přírodu a umí se v dnešní uspěchané době zastavit a věnovat svůj čas a péči přírodě.

Dne 11.5 2013 pojedeme navštívit polská zahradnictví, plná nádherných zahrad, kde je možnost za velmi příznivé ceny zakoupit keře, rostliny i stromky. I vy se můžete zájezdu zúčastnit. Nahlásit se můžete u paní Mecové na tel.č. 721 570 025. Rádi Vás přivítáme.

Za ZO ČSZ Raškovice
Delinčáková Monika

KONEC SVĚTA BUDE

Konec Světa 21.12.2012 (byli i takoví, že si na tento den brali dovolenou a šli jej čekat na Lysou horu), který v souvislosti s koncem mayského kalendáře před-

povídali někteří „rádoby odborníci“, se naštěstí nekonal. Na tom, že k této události ovšem někdy v budoucnu nějakým způsobem dojde, se shodují jak idealisté

(tvrdí, že prvotní je vědomí, myšlenka, Bůh), tak i materialisté (prvotní je hmota). Než se tak stane, tak si pokusme stručně připomenout, jak Svět a obecně celý vesmír vlastně vznikl. Dle idealistického pojetí vznikl stvořením (Bible, Starý zákon, Genesis), dle pojetí materialistického evolucí (vývojem). Je však potřeba hned na počátku objektivně konstatovat, že ani nejnovější vědecké objevy nám na otázku „jak to bylo s počátkem vesmíru“ (v nadsázce řečeno, jestli měl pravdu Ježíš nebo Marx) jednoznačnou odpověď neposkytují.

Současná astrofyzika se opírá o teorii tzv. „velkého třesku“ (Big Bang). Podle ní vznikl vesmír před $13,7 \pm 0,2$ miliardami let nějakým výbuchem z nekonečně malého bodu (bodů nulového objemu), obrovské hustoty (1080 kg/m^3) a teploty (1032 K) ($0 \text{ Kelvinů} = -273,15^\circ\text{C}$). Tento okamžik (tzv. Planckův čas, rovnající se 10^{-43} sekundy) je považován za počátek existence hmoty, prostoru i času. Zároveň došlo k uvolnění obrovského množství energie. Co bylo na samém počátku, v době, kdy byl vesmír mladší než 10^{-43} sekundy (0,000000000 0000000000 0000000000 0000000000 001 sec), nevíme. Dnešní znalosti astrofyziků dovolují přiblížit se na dobu 10^{-35} sekundy. Co se dělo do této doby naše fyzika zatím objasnit nedokáže.

Vývoj vesmíru probíhal zpočátku velmi rychle. Ve velmi krátkém čase (během prvních 3 minut) se rozepnul na ohromný objem a výrazně se ochladil. Rozpínání vesmíru probíhá i v současné době neustále ve všech směrech. Vše se od sebe vzdaluje tím rychleji, čím je to od sebe více vzdálené (Hubbleův zákon). V prvních 3 minutách po „velkém třesku“ se

vystřídalo několik vývojových fází. Zpočátku převládalo světlo (fotony) a jiné elementární částice. V posledních fázích už byl vesmír dostatečně chladný na to (jen několik miliard Kelvinů), aby se mohla tvořit stabilní jádra atomů (hlavně vodíku a helia v poměru 3:1 a něco málo lithia). Po zhruba 500 000 letech od počátku rozpínání se vesmírný materiál ochladil natolik, že kladná jádra vodíku a helia si mohla podržet do té doby volné elektrony, což vedlo ke vzniku elektroneutrálních atomů vodíků, helia a deuteria (izotop vodíku). A to už byl stavební materiál pro galaxie a hvězdy 1. generace. V nitru hvězd probíhají termonukleární reakce, při nichž se nejprve z vodíku tvoří další helium. Až se všechen vodík spotřebuje, hvězda se smršť a výrazně stoupne teplota jejího nitra, při níž z helia vznikají při stále vyšších teplotách další těžší prvky. Má-li hvězda dostatečně velkou hmotnost, je nakonec její jádro převážně ze železa. Tímto způsobem vznikla asi jedna třetina lehčích prvků Mendělejevovy periodické soustavy. Pak následuje exploze hvězdy (exploze supernovy). Jedná se o největší výbuch ve světě hvězd, při němž teplota dosahuje 100 milionů až miliardy Sluncí a termonukleární reakce vedou ke vzniku zbylých 2/3 těžších prvků. Tyto výbuchy jsou vzácné, a proto také množství těchto prvků ve vesmíru (a tím pádem i na Zemi) není velké. Výbuchem supernovy se materiál dostává do vesmíru a dochází tak k jeho vesmírnému koloběhu. Postupem času z něj vznikají hvězdy 2. a 3. generace. Hvězdou 3. generace je Slunce. Je známo, že hvězdy vznikají gravitačním smršťováním mezihvězdného mračka, čímž dochází k zahušťování hvězdného zárodku a k výraznému zvyšování jeho

teploty. V okamžiku, kdy jádro dosáhne teploty okolo 10 milionů K, začnou v něm probíhat termonukleární reakce, což je považováno za zrození hvězdy. Počátek smršťování mezihvězdného mračka je pak nazýván počítím hvězdy. Rozdíl mezi počítím a zrozením hvězdy se odhaduje zhruba na milion let. Délka termonukleárního života hvězd je různá (od několika milionů do stovek miliard let). Všeobecně se soudí, že Slunce (teplota jeho nitra dosahuje 14 milionů K) se dožije termonukleárního stáří kolem 10 miliard let a po celou tu dobu bude ve svém nitru měnit vodík na helium. Slunce je astronomy klasifikováno jako žlutý trpaslík (malá hvězda) a jeho stáří se odhaduje na 4,57 miliardy let. Znamená to, že je zhruba v polovině svého života. Sluneční soustava vznikala v průběhu asi 30 milionů let smršťením studené mlhoviny. Výchozí impuls byl vyvolán patrně výbuchem nějaké blízké supernovy, který způsobil rázovou vlnu. Další smršťování pak bylo důsledkem vlastní gravitace jež zhuštěného materiálu. Vznikl tak centrální zárodek (Slunce) a zárodky planet. Výchozí hvězdný materiál (mlhovina) byl dvakrát obohacen kovy (3. generace).

O vývoji života na Zemi nejvíce vypoovídá následující tabulka, třebaže přesná definice života není dosud známa. S určitým přiblížením se dá říci, že je to něco, co se hýbe, mrská

- 4,57 miliardy let: vznik sluneční soustavy i Země jako planety.
- 3,85 miliardy let: známy jsou skameněliny primitivních jednobuněčných živočichů z ostrova Akilia v západním Grónsku.
- 800 milionů let: první vícebuněčné organismy.

- 600 milionů let: výskyt prvních modrozelených řas na souši. Po nich následovaly řasy zelené, produkující kyslík. Z něj vznikala elektrickým výbojem (bouřkami) ozon, který pohlcuje sluneční ultrafialové záření. To umožnilo životu, aby definitivně vystoupil z oceánů na souši a do zemské atmosféry.
- 210 milionů let: nástup veleještěřů, kteří dominovali 150 milionů let.
- 85 milionů let: objevují se první ptáci, kteří se vyvinuli z masožravých dinosaurů. Téměř současně se objevují vačnatci a savci.
- 65 milionů let: vyhynutí veleještěřů. Na poloostrově Yucatán v Mexickém zálivu dopadl obří meteorit (planetka) o průměru asi 10 tun rychlostí zhruba 15 km/sec. Vyvolal celosvětovou zkázu, jež zahubila většinu živočichů i rostlin. Teprve asi po 100 000 letech se vzpamatovaly zelené rostliny a místo veleještěřů se objevili savci.
- 45 milionů let: první poloopice a opice.
- 4,5 milionů let: první hominidé (předchůdci člověka).
- 250 000 let: Homo sapiens (nejznámější je člověk neandrtálský).
- 100 000 let: homo sapiens sapiens (člověk rozumný).

Jak dlouho bude lidstvo jako biologický druh na Zemi existovat není známo (a neříká to ani Bible). Pokud se nezničí samo (jaderné zbraně) nebo nedojde-li k jeho vyhynutí v důsledku zásahu zvenčí (např. srážka s vesmírným tělesem), pak je vše otázkou Slunce. Je sice životodárné, ale do budoucna skýtá velké nebezpečí. Jak bude stárnout, tak paradoxně bude chrlit více a více energie, Země se začne oteplovat a posléze už na ní život

nebude možný (podle statistických odhadů J. R. Gotta bude lidstvo jako biologický druh existovat ještě minimálně 5100 let a maximálně 7,8 milionů let). Předpokládá se, že asi za miliardu let oceány dosáhnou teploty 100 °C a vypaří se. Rozměry Slunce se budou nejprve pomalu a pak stále rychleji zvyšovat. Z dnešního žlutého trpaslíka se stane červený obr (hvězda o poloměru nejméně 100krát větším než dnes). Planety nejbližší Slunci (Merkur, Venuše) a patrně i Země se rozehřejí, roztaví a nakonec zaniknou ve sluneční atmosféře. A to bude definitivní konec Světa. Podle astrofyzika Grygara se tak stane asi za 5,5 miliardy let. Ve fázi červeného obra vydrží Slunce maximálně 100 milionů let a posléze se působením vlastní gravitace zhroutí na nesmírně kompaktní hvězdu o poloměru zhruba 5000 km (bílý trpaslík), takže bude menší než současná Země. V tomto stavu se udrží desítky miliard let, bude pozvolna chladnout, až se posléze změní na prakticky neviditelného černého trpaslíka. Jeho gravitace se výše popsanými změnami prakticky nezmění, takže bude i nadále ústředním tělesem planetárního systému a planety, které přežijí, budou stále obíhat kolem vyhaslého Slunce po téměř původních drahách.

S nepředstavitelnými hrůzami v souvislosti s biblickými představami o konci Světa je možno se seznámit v závěrečné části Bible (Nový zákon, zjevení sv. Jana).

Při přípravě článku se autor opíral o přednášku renomovaného českého astrofyzika, člena Akademie věd ČR, RNDr. Jiřího Grygara, CSc., přednesenou v únoru 2012 na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci s názvem „Astro-nomické předpoklady pro vznik života na Zemi“ (přednášku je možno znovu vyslechnout na internetu:

[www.upol.cz-přirodovedecká fakulta-katedra fyzikální chemie-přednášky-současná chemie](http://www.upol.cz-přirodovedecká-fakulta-katedra-fyzikální-chemie-přednášky-současná-chemie)), dále pak o 4 Grygarovy knižní publikace (hlavně pak o knihu: J. Grygar, V. Železný: „Okna vesmíru do-kořán“, V. Železný je bývalým ředitelem TV NOVA), Bibli a další internetovou literaturu. Zájemce o podrobnější informace si dovoluji upozornit, že vše je možno nalézt v Místní knihovně v Raškovicích (včetně přednášky, která je k dispozici na jednom z počítačů).

Prof. RNDr. Richard Pastorek, CSc.,
člen knihovny Raškovice

Sportovní oddíl a školní kroužek JUDO Raškovice

NOVINKY

Na začátku roku 2013 eviduje oddíl judo Raškovice 67 aktivních členů z řad dětí a mládeže. V průměru dvacet se jich připravuje

na třech tréninkových základnách s možností až pěti tréninkových jednotek týdně. Na základně oddílu a školního kroužku Raškovice pracují dva trenéři.

Cílem vedení klubu a školního kroužku nadále zůstává především rozšíření nabídky sportovního vyžití pro co největ-

ší počet dětí z širokého okolí. Nabízíme jim účast na přípravě v individuálním olympijském sportu pod tím nejvyšším trenérským vedením. Dáváme možnost každému zájemci bez ohledu na jeho fyzickou zdatnost, pohyblivost, váhu atd. Každý zájemce je pro nás výzvou ke kvalitní práci a ve většině případů jsme schopni výrazně zlepšit celkovou kondici svých svěřenců, ať po stránce fyzické, tak psychické a morální. Dalším významným cílem je získání bodovaných umístění a titulů v mistrovských soutěžích a výchova sportovců, kteří se mohou ucházet o státní reprezentaci.

Rok 2012 byl pro náš klub rokem úspěšným. V práci s mládeží jsme patřili k předním klubům Českého svazu juda. Na mistrovských soutěžích vybojovala naše mládež 8 medailových umístění. S toho dva tituly. Ze soutěží Českého poháru jsme dovezli 18 medailů, z toho 6 zlatých. Nejmladší benjamínci našeho klubu získali 6 titulů mistra Moravy a další 4 medaile ze své nejvyšší soutěže. Máme 10 krajských přeborníků a 16 medailistů z krajského přeboru. Dorostenci hostovali v předních moravskoslezských týmech a podíleli se na získání titulu a dalších dvou medailových umístění. V roce 2012 jsme vybojovali 1250 vítězných utkání doma i v zahraničí. Uspořádali jsme tři mezinárodní turnaje, tři pobytová soustředění, letní dětskou rekreaci, ples pro přátele a příznivce, dvě benefiční vystoupení na slavnostech bojových sportů a dalších 10 vystoupení a ukázek na společenských a sportovních akcích v okrese. Podíleli jsme se na projektu „Prázdniny ve městě“. Členové klubu se zúčastnili 92 akcí a soutěží doma i v zahraničí.

Členové oddílu Raškovice výrazně přispěli k celkovým výsledkům klubu. Nejlepším judistou klubu se stal Vít Jerglík, který vybojoval v kategorii dorostu titul na MČR. Je zařazen do výběru státní reprezentace. Na Mistrovství republiky žáků a žaček vybojovala třetí místo Natálie Filipcová. Páté místo obsadila Simona Gregušová. Titul krajského přeborníka vybojovali Simona Gregušová, Vendula Mecová, Natálie Filipcová, Šimon Filippec, Patrik Kučák. Další medailová umístění získali Matěj Silvestr a Tereza Mecová.

Výborná je spolupráce s ředitelkou školy Mgr.Kachtíkovou, která nám také umožnila uspořádat pobytové, tréninkové soustředění a seminář před mistrovskými soutěžemi. Poděkování za projevenou přízeň a spolupráci patří také vedení obce, jmenovitě panu starostovi Jiřímu Blahutovi a velké skupině rodičů, kteří spolupracují velmi obětavě.

Vendula Mecová a Natálie Filipcová patří k oporám klubu.

V letošním roce již raškovičtí úspěšně reprezentovali na Mistrovství Euro-regionu Beskydy, který se uskutečnil začátkem března v Dobré. Titul zde vybojovali Vendula Mecová a Patrik Kučák. Stříbro získali Tereza Mecová, Žofie Pánková, Petr Foldyna a Šimon Filipec.

Šimon Filipec vybojoval ▶
na Mistrovství ERB druhé místo.

NÁBOR DO ŠKOLNÍHO KROUŽKU JUDA STÁLE POKRAČUJE

Kdo se přijde podívat na trénink juda, bude překvapen především množstvím cvičících dětí. Trénink je rozdělen do dvou skupin, kterým se věnují kvalifikovaní trenéři. Ve velké tělocvičně trénují pokročilejší pod vedením hlavní trenérky Pavly Próllové. V malé tělocvičně trénuje náborová příprava pod vedením trenéra Ludka Kubička. Potěšující je, že stále přicházejí další zájemci.

„ČEKÁME TAKÉ NA TEBE“.

Každý pátek od 14,30 do 16,00 v tělocvičně ZŠ.

Vedení klubu se rozhodlo výrazně snížit oddílové příspěvky pro členy školního kroužku, kteří využívají pouze tréninky na základně Raškovic. K tomuto rozhodnutí významnou měrou přispěla podpora, které se nám dostává od vedení školy a obce.

Sportovní klub policie **JUDO - Raškovic** pod záštitou starosty obce pořádá
„MISTROVSTVÍ KLUBU PRO ROK 2013.“

Soutěže se zúčastní většina členů ze základně Frýdk-Místek, Dobrá a Raškovic. Předvedou se mistři republiky, mistři Moravy a krajsí přeborníci, společně s rekreačními sportovci.
Raškovičtí budou patřit k favoritům.

„POHÁR STAROSTY“

V JUDU

RAŠKOVICE sobota 13.dubna 2013
TĚLOCVIČNA ZÁKLADNÍ ŠKOLY od 10,00 do 13,00 hod.

**PŘIJĎTE POVZBUDIT
DOMÁCI BORCE**

POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Malá galerie, Památník, knihovna Raškovic

V Ý S T A V A

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ RAŠKOVICE 1913-2013

ÚNOR – KVĚTEN 2013

Otevřeno: ÚTERÝ 12.30 – 17.00 • ČTVRTEK 8.30 – 12.00 13.00 - 17.00

FIRMA KERAK KOMPT s.r.o. prodejna obkladů a dlažeb ve Vyšních Lhotách

vás srdečně zve na prohlídku nové vzorkové prodejny RAKO, ve které jsou představeny novinky obkladů a dlažeb pro rok 2013. Také vám můžeme nabídnout novinky sprchových koutů a masážních boxů, sprchových zástěn a dveří firem RAVAK, ARTTEC, VAGNERPLAST a dalších. Přijďte si vybrat obklady do vaší nové kuchyně či koupelny od výrobců RAKO, Paradyz a dalších. Máme skladem mrazuvzdorné dlaždice v rozměrech 30x30, 33x33 a větších rozměrů, vhodné na balkony, terasy do sklepních prostor a garáží. Můžete si vybrat jak v rozměrech, barvách tak i v různých cenových relacích. Vyprodáváme dlaždice které se již nevyrábějí za cenu 99kč za 1m². Za tuto akční cenu si můžete ve výprodeji vybrat i různé obklady ve zbytkovém množství. Prodáváme výrobky firmy HENKEL, spárovací hmoty CERESIT v 50 barevných odstínech interiérové nebo flexibilní. Lepidla si u nás také vyberete na obklady a dlažbu i flexibilní, nebo speciální rychle tuhnoucí. Veškeré zboží zakoupené v naší prodejně, vám rádi zavezeme do vašich domovů ZDARMA.

Komu naše prodejní doba nevyhovuje PO-PÁ 8 -17, SOBOTA 8 -11, tak si může po telefonu domluvit jinou dobu na prohlídku prodejny, rádi zůstaneme v práci pro vás déle.

Kontakt: Mládek 602 190 377, 558 431 605, Meil: kerak.mladek@seznam.cz

Naše prodejna je umístěna v areálu fa. Spostav Vyšní Lhoty 53. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Mládek

Právní záležitosti pro občany a podnikatele

poradenství, sepisování listin, žaloby,
smlouvy kupní, darovací,
převody nemovitostí, věcná břemena,
rodinné právo

Každou středu 15 – 16,30 hodin

**v zasedací místnosti
v přízemí Obecního úřadu
v Raškovících**

**Během týdne můžete kdykoliv
telefonovat 603 447 219**

Advokátní kancelář

**JUDr. Marcela Žoričová
Na Fojtství 8, 736 01 Havířov**

Kadeřnictví za lékárnou v Raškovících

(Dámské, Pánské, Dětské)

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po: 9,00 – 16,00

Út: 9,00 – 16,00

St: 9,00 – 16,00

Čt.: 9,00 – 14,00

Pá: 9,00 – 14,00

**Objednat se můžete kdykoliv
na tel. čísle: 723 936 774**

Těšíme se na Vaši návštěvu

**PLOTY, GARÁŽOVÁ VRATA,
THUJE NA ŽIVÉ PLOTY**

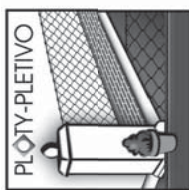

Garážová vrata od 9.999 Kč.

Výklopná, dvoukřídlá, sekcční.

Otevírání ruční nebo s pohonem na dálkové ovládání. Typizovaná i na míru. Standardní barvy i imitace dřeva. Doplnková výbava.

Provádíme i montáže.

PLOTY - PLETIVO

Prodej, doprava materiálu, montáže.

Pletivové ploty, kované, průmyslové svařované panely, lesnická, chovatelská pletiva.

Při objednávce montáže sleva 30% na naše okrasné dřeviny.

THUJE NA ŽIVÝ PLOT

od 10 Kč/kus. Množství slevy.

Stínící tkanina: 35 – 90% zastínění. Různé výšky.

www.KANCLIR.cz

Hrabovská 5/39, Ostrava – Nová Bělá, 724 00

Otevírací doba: Po – Pá 8:00 - 16:00

Tel.: 722 550 000, 732 650 203. Rozvoz po celé ČR.

DOPRAVA ZDARMA - při celkovém nákupu nad 7.000 Kč.

Chovejte KŘEPELKÝ: www.krepelkajaponska.cz

POLYSTYRÉNKA
výroba a prodej polystyrenu

ISO 9001:2009

SKALICE - Záhoří (objekt žampionárny)

tel./fax: 558 680 173, mobil: 602 556 096

polystyrenka@vodotop.cz

**DOPRAVA POLYSTYRÉNU ZAJIŠTĚNA
NA MÍSTO PODLE POŽADAVKŮ**

VODOTOP[®]
-FM- S.T.O.

VODA-TOPENÍ-PLYN

ISO 9001:2009

Kuncičky u Bašky 355

tel.: 558 440 040, fax: 558 628 027

mobil: 606 770 272

klus@vodotop-fm.cz

INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE

Nabízíme kvalitní a profesionální služby v oblasti tesařských, pokrývačských a klempířských prací.

<p>TESAŘSKÉ PRÁCE Altány, pergoly, suché stání, krovy, dřevěné obklady atd.</p> <p>POKRÝVAČSKÉ A KLEMPÍŘSKÉ PRÁCE Montáže lehkých střešních krytin, veškerých druhů tašek, lepení modifikovaných lepenkových pásů, rekonstrukce, montáže sněžných zábran, okapové systémy atd.</p>	<p>Lukáš Messing Tel. 608 633 921 www.LMstreachy.cz Dobrá 804, 739 51 Email. lukas.messing@seznam.cz</p>
--	---

OZNÁMENÍ

Dáváme tímto na vědomí, že **Pekárna Pino** z Frýdku-Místku bude zajíždět **do obce Raškovice s pojízdou prodejnou pečiva.**

Budeme k Vám zajíždět každé **úterý a čtvrtek**, stanoviště pojízdne prodejny budou na těchto místech.

HASIČSKÁ ZBROJNICE (za Obecníkem)

od **10¹⁵** - do **10³⁰** hod

ČERVENEC (Božoň)

od **11¹⁰** - do **11²⁰** hod

Těšíme se na Vás!

PEKÁRNA *Pino*
s.r.o.

Sport Relax Club

- 4x tenisový kurt
- 2x volejbalový kurt
- tenisová škola
- pořádání turnajů
- měsíční slosování o ceny
- ubytování
- whirlpool
- dětské hřiště

AKCE DUBEN SLEVA 20%

Při zakoupení 10h
bodové permanentky
do 13. 5. 2013
cena pouze

720,-

Dne 13. 4. 2013 Vás srdečně zveme na oficiální zahájení letošní sezóny, využijte naší speciální akce a přijďte si tento den zahrát tenis zcela ***zdarma!***

Sportovní areál se nachází v katastru obce Dobrá na cyklostezce v blízkosti VÚHŽ – Dobrá

Otevřeno: Po – Ne 9:00 - 19:00

Zápis do tenisové školy proběhne:

19.4.2013 v 16:00

- srdečně Vás zvou Petra a David

Objednávky a rezervace:

+420 725 505 205

www.sportrelaxclub.cz

Karneval

Krmení zvířátek

Zimní olympiáda na zahradě MŠ

Děti bubnují v rytmu Afriky

Judisté

